

BIJLAGE JAARVERSLAG Nationale Politie(voor publicatie)

artikel 126jj Wetboek van Strafvordering

11 februari 2020

Opgesteld door:
DRIO en DRR i.s.m. programma Sensing en het LTTT.

Dit betreft het verslag over organisatie en gebruik van de bevoegdheid genoemd in artikel 126jj Wetboek van Strafvordering in het jaar 2019.

1. Inleiding

Op basis van het onderzoek *Hits en Hints* heeft de wetgever besloten het gebruik van ANPR door de politie uit te breiden. Dit leidt onder meer tot een nieuwe bevoegdheid om kentekengegevens van voertuigen 28 dagen op te slaan en deze gegevens te bevragen. Dit is geregeld in artikel 126jj Wetboek van Strafvordering (hierna te noemen 126jj). Per 1 januari 2019 is de wet van kracht geworden.

Vanwege de impact van deze bevoegdheid op de privacy heeft de minister voorwaarden gesteld aan het hanteren van deze bevoegdheid. Zo wordt deze slechts voor drie jaar verleend. In die periode onderzoekt het WODC het rendement en de zorgvuldigheid waarop de politie deze bevoegdheid hanteert.

Eén van de wettelijke eisen is dat de bevraging slechts gedaan mag worden door (1) opsporingsambtenaren die (2) niet direct bij het onderzoek betrokken zijn, die (3) met informatie-coördinatie belast zijn en (4) die zijn opgeleid en (5) door de Minister zijn geautoriseerd. Een andere eis is dat de bevraging slechts gedaan kan worden op bevel van de officier van Justitie.

Dit jaarverslag vermeldt de bevindingen in 2019 rond artikel 126jj.

2. Voorbereiding

In de voorafgaande jaren zijn de voorbereidingen ter hand genomen. De politie heeft de database Argus gebouwd om de kentekengegevens vast te leggen. Conform de wettelijke regels heeft de politie eind 2018 het cameraplan 126jj voor 2019 opgesteld en gepubliceerd in de Staatscourant. Daarin worden de camera's vermeld die de kentekengegevens registeren.

Het Landelijk Team Technische Toezicht (LTTT) heeft in 2018 een opleiding laten maken voor het opleiden van geautoriseerde ambtenaren. In de eerste helft van 2019 hebben alle eenheden ambtenaren geselecteerd die voldoen aan de wettelijke vereisten. Deze zijn vervolgens opgeleid door het LTTT en door de Minister geautoriseerd.

Het LTTT ondersteunt en coördineert de uitvoering van artikel 126JJ en heeft –om tijdig operationeel te zijn- veel taken naar zich toe getrokken. Er is nauw samengewerkt met medewerkers van onder andere DRIO en DRR in het ontwerpen en beschrijven van werkprocessen en het maken van landelijke afspraken.

De politie neemt deel aan het WODC onderzoek. Er zijn voorbereidingen getroffen om de 1^e audit bij de politie in 2020 uit te voeren.

In alle eenheden is in 2019 de bevraging mogelijk gemaakt door de aanwezigheid van camera's die zijn opgenomen in het cameraplan 126JJ, door toegang onder voorwaarden tot de database Argus en door de aanwezigheid van geautoriseerde functionarissen. Vanaf 1 januari 2019 konden alle eenheden een bevraging uitvoeren, eventueel via een geautoriseerde bevrager van een andere eenheid.

Omdat in de periode 2019 tot en met 2021 een WODC onderzoek wordt gedaan is het LTTT begonnen met een registratie. Deze is opgezet in overleg met de onderzoekers en afgestemd op hun behoefte. Op basis van die afspraken worden sinds juni 2019 de aantallen passagegegevens geregistreerd.

3. Gefaseerde invoering

In welke mate gebruik zou worden gemaakt van deze nieuwe bevoegdheid was vooraf onduidelijk. Ook was niet duidelijk hoeveel capaciteit de bevraging van Argus zou kosten. 2019 is daarom bestempeld als een introductiejaar.

In januari 2019 is gestart met 10 opgeleide en geautoriseerde medewerkers. Om het aantal verzoeken te beheersen is intern afgesproken om beperkt gebruik te maken van de nieuwe bevoegdheid. In de periode van januari tot en met april konden enkel verzoeken gedaan worden voor onderzoeken naar misdrijven met maximaal 12 jaar of meer gevangenisstraf. In de periode van mei tot en met juni is dit verruimd tot onderzoeken naar misdrijven met maximaal acht jaar gevangenisstraf of meer. Sinds juli 2019 wordt de wettelijke norm toegepast en is daarop geen beperking meer.

4. Statistiek Politie 2019

In 2019 is vooral geïnvesteerd op de implementatie en het in werking brengen van het proces. Het geautomatiseerd ontsluiten van managementgegevens is op dit moment nog maar beperkt mogelijk. De ambitie is om de managementtool door te ontwikkelen om meer informatie te genereren.

Hierna volgt informatie over de uitvoering van artikel 126jj in 2019 afkomstig uit de registratie ten behoeve van het WODC onderzoek.

4.1. aantal vastleggingen in het centrale opslagsysteem Argus

maand	aantal
juni	119.913.771
juli	131.453.832
augustus	135.994.755
september	134.717.906
oktober	144.864.879
november	132.400.843
december	121.906.648
totaal	921.252.634

Vanaf 1 juni 2019 is het aantal passage t.b.v. 126jj vastgelegd.

4.2. afhandeling verzoeken ontvangen door de geautoriseerde opsporingsambtenaren

a. Aantal verzoeken dat is ontvangen

maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	totaal
aantal	7	72	65	58	108	113	146	88	85	101	138	138	1119

b. Het aantal niet gehonoreerde verzoeken in cijfers:

Een aantal verzoeken konden niet worden gehonoreerd om diverse redenen. Bijvoorbeeld omdat het verzoek niet behapbaar was omdat deze te algemeen was geformuleerd. Het zou een overvloed aan passagegegevens opleveren. Een aantal aanvragen voldeed niet aan de gestelde eisen en werden daardoor niet in behandeling genomen.

maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	totaal
aantal	1	6	9	6	11	19	17	13	3	13	17	13	128

c. Een aantal verzoeken waren gebaseerd op een mondeling bevel, gevolgd door een schriftelijke vastlegging binnen drie werkdagen

maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	Totaal
aantal	1	3	3	5	10	12	13	4	11	13	29	32	136

- d. In een aantal gevallen volgde de schriftelijke vastlegging van een mondeling gegeven bevel niet binnen drie kalenderdagen

maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	Aug	sept	okt	nov	dec	Totaal
aantal	0	1	1	3	3	5	3	6	13	6	4	11	56

- e. Aantal *afgeronde* zoekvragen door de geautoriseerde ambtenaren ingevoerd. Nb een verzoek kan tot meerdere zoekvragen leiden.

maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	totaal
aantal	10	75	82	143	137	183	205	174	181	177	246	242	1855

Nb een verzoek kan meerder zoekvragen opleveren.

- f. Aantal malen dat doorgifte heeft plaatsgevonden zoals bedoeld in artikel 13 van het Besluit (verstrekking aan gebieden overzee

maand	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	totaal
aantal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Interpretatie

Het aantal verzoeken lijkt een stijgende lijn te hebben met een daling in de vakantieperiode juli en augustus. Dit is te verklaren omdat in de eerste helft van 2019 steeds meer bekendheid kwam over deze nieuwe bevoegdheid. Vanaf begin januari konden alle verzoeken worden afgehandeld. NB In december is er een relatief hoog aantal verzoeken ondanks het kerstreces. Het lijkt aannemelijk dat deze stijging zich in 2020 zal voortzetten.

Op dit moment is een beperkt aantal meta-cijfers beschikbaar. Gestreefd wordt om het komende jaar op meer uitgebreide schaal de meta-informatie vast te leggen. Daardoor wordt een diepere analyse mogelijk waaronder zicht op de effecten en resultaten van de bevoegdheid 126jj SV.